

tartalmazza és amelyben a szerző szeretettel emlékezik meg az ő hűséges vadászpajtásairól, kedves kutyáiról is.

A könyvet sok szép fénykép díszíti. Ára jó vászonkötésben csupán 7 márka.

F. M.

Gustav Hempel's Taschen-Kalender für den Forstwirt 1934.

Már november hó folyamán megjelent Hempel Gusztávnak 1934. évi erdészeti zsebnaptára. A közkedveltségnek örvendő és a szakközönség által évről-évre örömmel várt zsebnaptár terjedelme 248 oldal. A díszesen kiállított könyvecske feljegyzésekre alkalmas naptárt tartalmaz, továbbá fel van szerelve a szokásos erdészeti vonatkozású tabellákkal. Külön ismertetés keretében tárgyalja az erdei utak trassirozását, az erdei vasutakat és fagáz-autókat. Ezenkívül statisztikai táblákat és az új erdészeti irodalmat felölelő könyvjegyzéket is tartalmaz. A zsebnaptár ára: 4.50 S. Megrendelhető: Moritz Perles könyvkereskedésében, Wien, I., Seiler-gasse 4.

K Ü L Ö N F É L É K

Személyi hírek. A m. kir. belügyminiszter úr Wehofer Mihály Kálmán m. kir. erdőtanácsos családi nevét „Várady”-ra változtatta.

Halálozások. Koltai Vidos Miklós miniszteri tanácsos, Egyeületünk rendes tagja ez évi november hó 20-án, Budapesten, 57 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt.

Megboldogult kartársunk 1898. évben lépett állami szolgálatba. Szolgálatát, mint erdőgyakornok a mármaroszigeti m. kir. erdőigazgatóságnál kezdte meg. 1901-ben mint erdészjelöltet áthelyezték a királyhalmi m. kir. erdőőri szakiskolához. Három évi tanárkodás után a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz lett áthelyezve. 1908-ban már mint erdészt, kiváló külső gyakorlati szolgálatának elismeréseképpen berendelték Budapestre a m. kir. földművelésügyi minisztérium erdészeti I. A. főosztályába központi szolgálat-tételre, ahol, mint a minisztérium erdészeti ágazatának egyik széleslátókörű tisztviselője, ez év nyarán történt nyugalomba vonulásáig, felsőbbségének megelégedésére, egyfolytában teljesített szolgálatot. 1917-ben kinevezték főerdőmérnöké, 1921-ben erdőtanácsossá, 1926-ban főerdőtanácsossá és nyugalomba vonulásakor kiváló szolgálataiért a minisztertanácsosi címmel tüntették ki.

A megboldogultat barátai őszintén tisztelték és szerették és különösen csodálták éles judiciumát, valamint a történelmi kérdésekben való kiváló tájékozottságát, politikai fejtegetéseit pedig mindenkor érdeklődéssel hallgatták. Mint ember mély érzésű, sze-

rető, jó kolléga volt, kit barátai őszinte részvétellel kísérték utolsó útjára a Kerepesi temetőbe. Béke hamvaira.

Két új erdészeti meteorológiai állomás. A m. kir. Erdészeti Kutató Intézet két új szakcélokat szolgáló meteorológiai állomást állít fel a Bükkhegységben. Az egyiket Hollóstetőn 562 m t. f. magasságban, a másikat Csanyikban 246 m tengerszin feletti magasságban.

Kezdetben az állomások közül Hollóstető csak nyíltterületi, Csanyik pedig csak erdei megfigyeléseket fog végezni és csak fokozatosan fognak áttérni az erdészeti meteorológiai állomásokat jellemző párhuzamos és egyidejű erdei- és nyíltterületi észlelésekre.

A hollóstetői állomás az erdőóri lakhoz tartozó kertben, a csanyiki, az ottani adminisztrációs épület melletti tölgy állományban nyer felállítást. Az észleléseket a mindenkori védkerületi erdőőr fogja végezni.

Az állomások kezdetben csapadék, szél, felhőzet és hőmérséklet (száraz-nedves, max. min.) továbbá páratartalom és talajhőmérséklet méréseket fognak végezni. A hollóstetői állomás a fenti észlelésekhez szükséges műszereken kívül még egy Fuess-féle légsúlymérővel és egy higrograffal is fel lesz szerelve.

Az állomások észlelési ideje a 7—14 és 21 órai terminusok előtt Hollóstetőn 22, Csanyikon 23 perc.

Mindkét meteorológiai állomás a Bükk-hegységben folyó kísérletekhez fogja szolgáltatni a szükséges meteorológiai feljegyzéseket.

Ijjász Ervin.

Bolgárország erdőgazdasága. Bolgárország erdősegei 1900-ban összesen 3,041.000 ha. kiterjedésű területet borítottak. 1926-ban Bolgárországnak erdővel fedett területe már csak 2,510.000 ha volt. Bulgária az országra nézve szerencsétlenül végződött háborúk sora után a békeparancsok következtében óriási területeket veszített, amelyek azonban erdőben szegények voltak, mint például a Romániának jutott Dobrudzsa. Az ország viszont más oldalon különösen délen erdővel sűrűn borított területekkel gyarapodott. Ha ezt figyelembe vesszük, megállapíthatjuk, hogy a háborúk és a rablógazdálkodás 26 év alatt milyen borzasztó károkat okoztak Bulgária erdeiben. Ha a viszonyok továbbra is így alakulnak, úgy Bulgáriában 50 év múlva erdő már egyáltalán nem lesz.

Hogy ez az országra nézve, mily következményekkel járhat, nem kell külön hangsúlyozni. A klimatikus viszonyokra való utalás ép elegendő bizonyíték. Ma Bulgária még termékeny ország, mert erdei a csapadékok célszerű elosztásáról gondoskodnak. Amennyiben a még beerdősült hegységek elkarsztosodnak, a bolgár mezőgazdaság óriási károkat fog szenvedni.

A bolgár erdők az erdőtulajdonosokat tekintve következőképpen

oszlanak meg: Állami erdők 778.193 ha., községi erdők 1,500.919 ha., egyházi erdők 56.020 ha., magánerdők 541.027 ha. A 2,886.159 ha.-t kitevő összes állományból teljesen beerdősült 2,510.050 ha., erdősületlen 202.099 ha. és legelőként használnak 174.010 ha.-t.

Bulgáriában a lomberdő az uralkodó. A legfontosabb lombfanemek a következők: tölgy, bükk, szil, juhar, gyertyán, hárs, nyír, kőris, nyár, éger és fűz. A túlevelűek között a legnevezetesebbek: erdeifenyő, luc és jegenyefenyő, *Pinus Peuce*, *P. L. austriaca* és *P. leucodermis*.

A lomberdők az erdők 85%-t teszik; ebből a tölgy 50%-ot, a bükk 25%-ot és a többi lomb fanemek 10%-ot foglalnak el; a túlevelű erdők az összállomány 15%-át képezik; ebből 10%-ot a luc és erdei fenyő és 5%-ot a többi fenyőfélék foglalnak el.

A bolgár erdőgazdaságban egyelőre túlnyomórészt rablógazdálkodás folyik. Ez megállapítható abból a tényből, hogy a kihasznált fának csak egyharmada haszonfa és kétharmada tűzifa. Bulgáriában az ország lakossága az erdőgazdaság irányában nem tanúsít megértést. Az erdőket ott ahol csak lehetséges rongálja. Eltekintve attól, hogy teljesen tervnélkül használják ki azokat az erdőket, amelyek valamilyen célra felhasználhatók, a legnagyobb károsításokat azzal okozzák, hogy az erdőket marhalegelőként használják.

Egészen rendkívüli károsításokat szenved a bolgár erdőgazdaság a kecskéktől. Bolgárországnak ugyanis, mintegy 1,260.000 kecskéje van. Az év 6 hónapjára a kecskéket az erdőkbe hajtják. Ha minden egyes kecske naponként csak 6 kg. rügyet és fiatal csemetét pusztít el, úgy az évenként 1382 millió kilogrammot jelent, ami a bolgár erdők természetes felújulását feltétlenül megakadályozza.

Hogy ez a kár mennyivel rosszabb a marha és juh károsításánál, azt mindenki könnyen kiszámíthatja. Bulgáriának az állatállománya pedig 12 millió darab!

A bolgár erdőgazdaság racionalizálására csak akkor lehet gondolni, ha az ország lakosságát szigorú törvényekkel megakadályozzák abban, hogy marháit az erdőkbe hajtja s ha előírják, hogy a kihasználást újra erdősítés kell kövesse. Bulgáriának vannak ugyan erre vonatkozó törvényei, ezek azonban sajnos, csak papíron vannak meg.

„Der Holzmarkt” Prag.

Hány levele van a fának? A Wiener Allgemeine Forst- und Jagd-Zeitung ez évi 47-ik számában közli, hogy Knuchel híreves svájci biológus foglalkozott a fák levél számának a kérdésével és alapos vizsgálatok után úgy találta, hogy egy 30 cm. átmérőjű bükkfának kerekén mint egy 120.000 levele van. Az ugyanilyen erősségű lucfenyőnél több, mint 20 millió fenyőtűt talált. A bükkfa-

levelek felületét kereken 285 m²-re számította ki. Ezek olyan adatok, amelyeket rendszerint alá szoktak becsülni. Az erdőállományoknak a légköri csapadékok felfogására gyakorolt nagy visszatartó erejét ezekkel az adatokkal könnyen meg lehet magyarázni.

A fagáz-autók térhódítása Svájcban. A svájci erdőbirtokosoknak Bernben ez évi október hó 14-én tartott konferenciáján többek között az erdészeti adminisztráció központi igazgatója előadta, hogy a fagáz-teherautókat az erdőgazdaságban rövidesen be fogják vezetni. Egy svájci társaság úgyszólván megkezdte a fagáz-generátorok előállítását és üzembehelyezését és így a folyó évben a fagázra átszerelt teherkocsik valószínűleg üzembe lesznek helyezhetők.

(A Wiener Allgemeine Forst- und Jagd-Zeitung 1933. évi 45. számából.)

600 fagázzal hajtott teherautó Németországban. Vett közlés szerint Németországban ezidőszert kereken mintegy 600 fagázzal hajtott teherkocsi áll üzemben. Ha e legújabb rendszerű motoros kocsik a kívánalmakat ma még teljes mértékben nem is elégítik ki, a már üzemben lévő szépszámú kocsik a folytatódó fejlődésre a legjobb biztosítékot nyújtja ugyannyira, hogy már aligha kérdéses, hogy a hozzáfűzött remények teljesedésbe is fognak menni. Erre annál is inkább számítanak, miután a legújabb szerkezetek továbbfejlesztésén más országokban is élénken dolgoznak.

(Wiener Allgemeine Forst- und Jagd-Zeitung ez évi 48. számából.)
